

Відгук

офіційного опонента на дисертаційну роботу Плиски Анастасії Юріївни на тему: «Використання сухої барди у годівлі перепелів», подану на здобуття наукового ступеня кандидата сільськогосподарських наук зі спеціальності 06.02.02 – годівля тварин і технологія кормів

Актуальність роботи.

Нині для годівлі птиці, як правило, використовуються зернові (кукурудза, пшениця, ячмінь, овес, жито, просо), частка яких в раціонах становить 65-80 %. У зв'язку з необхідністю зменшення кількості зерна в складі комбікормів, велика увага приділяється застосуванню побічних продуктів різних виробництв. Використання нетрадиційних кормів – один із способів зміцнення кормової бази птахівництва. Особливо це важливо зараз, коли комбікормова промисловість відчуває дефіцит в дешевих джерелах протеїну, а ціни зернові зростають. Істотним резервом економії зерна може стати максимальне збільшення в комбікормах незернової частини. Наприклад, в країнах ЄС в комбікормах для тварин використовують до 16 % відходів харчової промисловості, а частка зерна знижена до 35-45 %. Одним з перспективних кормових засобів, для використання в птахівництві, є барда, яку застосовують у кормовиробництві практично всі розвинені країни світу. Барда є побічним продуктом спиртового виробництва, що одержується при переробці на спирт багатих крохмалем або цукром продуктів – зерна злаків, картоплі, цукрових буряків. Найбільшого поширення набула барда із зерна пшениці, ячменю, жита тощо.

Галузь перепелівництва забезпечує людину найціннішими продуктами харчування – яйцями та м'ясом, які характеризуються високим вмістом легкоперетравних і добре засвоюваних білків, ліпідів, багатих поліненасиченими жирними кислотами, а також є джерелом макро- та мікроелементів, жиророзчинних вітамінів. Поряд із тим, перепели, серед інших сільськогосподарських птахів, мають один з найінтенсивніших процесів обміну речовин, що обумовлює певні вимоги до використовуваних комбікормів. Потреба молодняку перепелів у протеїні вища на 17 % порівняно із потребою,

наприклад, курчат-бройлерів. Доросла птиця порід яєчного напряму продуктивності потребує на 15-20% більше протеїну ніж кури-несучки.

Отже, проблеми досліджені у роботі Плиски Анастасії Юрїївни присвячені пошуку дешевих високопротеїнових кормів, з метою забезпечення повноцінного протеїнового живлення птиці та здешевлення комбикормів, вивчення їх ефективності, впливу на продуктивність та якість продукції залишаються одними із найактуальніших питань годівлі тварин.

Структура роботи та обсяг.

Дисертаційна робота викладена на 179 сторінках тексту, містить 48 таблиць та 10 рисунків. Робота побудована за традиційною схемою та складається з наступних розділів: вступ, огляд літератури, матеріал та методика досліджень, результати власних досліджень, аналіз та узагальнення результатів досліджень, висновки, пропозиції виробництву, список використаних джерел, що включає 247 найменувань.

У вступі наведено актуальність теми, зв'язок роботи з науковими програмами, мету, завдання та методи досліджень. Зазначено об'єкт та предмет досліджень, сформульовано наукову новизну одержаних результатів та їх практичне значення, вказано особистий внесок здобувача та наведено дані про апробацію результатів дисертації.

Розділ «Огляд літератури» складається із трьох підрозділів, містить аналіз літературних джерел. Розглянуті актуальні роботи присвячені біологічним особливостям перепелів, їх потребі у поживних речовинах. Особливо детально описані питання протеїнового живлення, що зважаючи на характер досліджуваного фактора є особливо важливим. Наведено глибоку характеристику хімічного складу та поживності зернової барди. Проаналізовано дані щодо впливу барди на показники продуктивності птиці.

Представлений аналіз наукових даних свідчить про актуальність обраної теми та дозволяє обґрунтувати поставлені у роботі дослідницькі завдання.

У розділі «Матеріал і методика досліджень» міститься інформація щодо організації та загальної схеми експериментальних досліджень, умов та методів виконання досліджень, методик, що застосовувались у процесі досліджень.

Розділ 3 «Результати власних досліджень» займає 45 % роботи. Даний розділ складається із 4 основних частин:

- визначення енергетичної цінності сухої барди;
- визначення оптимального рівня барди у комбікормі для молодняку перепелів м'ясного напрямку продуктивності;
- визначення оптимальних рівнів згодовування сухої барди перепелам яєчного напрямку продуктивності;
- виробниче випробування та економічна ефективність результатів досліджень.

Наведені у розділі дані висвітлюють результати вивчення впливу досліджуваного кормового фактору на продуктивність перепелів, конверсію корму, збереженість поголів'я, перетравність поживних речовин, баланс нітрогену, показники забою, хімічний склад продуктів забою, гематологічні показники, економічну ефективність виробництва м'яса та яєць перепелів.

Результати використання комбікормів із різним вмістом сухої барди досліджені та відображені у літературі, проте, вони стосуються переважно курей. Проведені здобувачем дослідження розширюють дані щодо можливості використання барди у комбікормах для перепелів.

У розділі «Аналіз та узагальнення результатів досліджень» проаналізовано одержані результати у напрямі тих змін, що відбувалися в організмі піддослідної птиці за споживання комбікормів із різним вмістом сухої барди. Окрім констатації фактів, автор робить спробу знайти зв'язок між окремими фізіологічними процесами та результатами, що отримані у дослідженнях.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації.

Аналіз дисертаційної роботи Плиски А.Ю. дозволяє стверджувати про достатній рівень обґрунтованості та вірогідності основних положень, висновків та пропозицій. На основі проведених досліджень встановлено найбільш ефективні рівні введення сухої зернової барди у комбікорми молодняку перепелів м'ясної породи та дорослих перепелів ячної породи.

Науково-практичне значення роботи.

Доведено ефективність введення у повнораціонні комбікорми сухої зернової барди у кількості 5-15 %. Найефективнішими були комбікорми з включенням 10 % сухої барди. Середньодобові прирости молодняку перепелів зростали на 3,0 %, а витрати кормів знижувались на 2,4 %. Ясна продуктивність перепілок-несучок зростала на 5,7 %, а витрати кормів на 10 яєць скорочувались на 2,3 %.

Отримано нові науково-обґрунтовані дані щодо хімічного складу, енергетичної цінності, перетравності поживних речовин сухої барди, балансу нітрогену в тілі перепелів, хімічного складу тіла та яєць. Встановлено можливість та відсутність негативного впливу введення до 20 % сухої зернової барди у повнораціонні комбікорми перепелів.

Патент України на корисну модель «Спосіб годівлі молодняку перепелів м'ясного напрямку продуктивності» та впровадження в умовах СТОВ «Продовольчий Альянс» Черкаської області підтверджує практичне значення отриманих результатів.

Повнота викладення основних результатів в опублікованих працях.

За матеріалами дисертаційної роботи опубліковано 6 наукових праць, з яких 3 статті у наукових виданнях, що належать до Переліку наукових фахових видань України категорії «Б», 1 стаття у міжнародному виданні, включеному до наукометричної бази Scopus, 1 патент України на корисну модель, 1 публікація у збірниках матеріалів міжнародних і державних наукових конференцій.

Автореферат дисертації достатньо повно відображає одержані експериментальні результатами і основний зміст роботи.

Зауваження щодо змісту та оформлення дисертації.

1. За даними таблиці 3.5 «Вміст енергії та поживних речовин у 1 кг комбікорму перепелів» показує відмінності за вмістом лізину (контрольна 1,7%, дослідні – 1,57 – 1,66%), триптофану (контрольна 0,32%, дослідні – 0,29 – 0,31%), аргініну (контрольна 1,30, дослідні – 1,10 – 1,27%), натрію (контрольна 0,34, дослідні – 0,34 – 0,49), хлору (контрольна – 0,26, дослідні – 0,27 – 0,38%). Як це пояснити і чи могло це вплинути на продуктивність птиці?
2. Чим пояснити суттєві коливання у кількості спожитого комбікорму молодняком перепелів різних дослідних груп?
3. Тенденція до погіршення індексів м'ясності у перепелів дослідних груп (табл. 3.19), теж саме щодо суми амінокислот у грудних м'язах. Чи можна вважати ці зміни суттєвими та як їх пояснити?
4. За опрацювання даних щодо впливу барди на яєчну продуктивність (підрозділ 3.3.4) доцільно було б показати інтенсивність несучості перепілок.
5. Чи не доцільно було б показувати витрати корму для перепілок-несучок яєчного напрямку продуктивності у розрахунку на 1 кг яєчної маси?
6. Як пояснити підвищення перетравності вуглеводів комбікорму перепілками, що споживали підвищені рівні сухої барди (табл. 3.37).
7. Як пояснити порівняно низькі показники збереженості поголів'я за виробничої перевірки отриманих результатів.
8. Оскільки поставленими завданнями передбачалось вивчення впливу різних рівнів барди на баланс нітрогену, гематологічні показники тощо, то чи не доцільно було б відобразити і ці результати у висновках?

Висловлені зауваження не мають принципового характеру та у цілому не знижують загальної позитивної оцінки та високої науково-практичної цінності дисертаційної роботи.

Висновок по дисертаційній роботі.

Аналіз поданих для розгляду матеріалів (рукопис дисертації, автореферат, публікації) дозволяє дійти висновку, що за актуальністю обраної теми, набором методів, застосованих за виконання експериментальної частини дисертації, обсягом зібраного матеріалу, практичним значенням отриманих результатів, робота «Використання сухої барди у годівлі перепелів» повністю відповідає вимогам до кандидатських дисертацій, що наведені у Порядку присудження наукових ступенів, який затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 р. № 567, а її автор Плиська Анастасія Юріївна заслуговує присудження наукового ступеня кандидата сільськогосподарських наук зі спеціальності 06.02.02 - годівля тварин і технологія кормів.

Офіційний опонент

кандидат сільськогосподарських наук,

інноваційний менеджер відділу продуктового маркетингу

напрямок "Свині" ТОВ "Агровет Продакшн"

